

Naturforholdene, som have bevirket dette, men disse Naturforhold ser man sig istand til at forbedre betydeligt. Idet Udløbet stadigt drages mod Syd, forringes derved de saa Gode Fald, som der er imellem Ringkjøbing Fjord og Havet, saaledes at det tilsidst forsvinder og aldeles taber sin Indflydelse. Det er jo faktisk, at et Fald, som er tilstrækkeligt til at gjøre den tilbørlige Nytte paa en 1,000 Men, forsvinder aldeles som nyttebringende, naar Løbet forlænges over en Mil. Det er disse Forhold, som ere tilstede ved Nyminddegab. I Betænkningen findes der en Udtalelse fra Vandbygningsdirektøren. Han har gjort opmærksom paa, at Forholdene ved Nyminddegab ere meget daarlige for Fiskeriet og navnlig for Seiladsen, og jeg er ham taknemlig for, at det er kommet frem, thi det er saa godt som ingen Seilads der, idet det ikke er muligt for Fiskernes Fartøier, som egne sig til Fiskeri paa denne Ryst, at komme ud, idet Udløbet, efter som det forlænger sig, sander til; thi idet Vandet mister sit Fald, taber det naturligvis sin Kraft til at udfylde Løbet saaledes, at det kan blive seilbart for større Fartøier. Nu ere Fiskerne henviste til, naar de absolut ville fiske, at bære deres Baade over Landtungen og sætte dem i Vandet eller ogsaa seile med mindre Baade ad det langt Løb paa en Mils Vej og saa maafe endda seile en Mil til til Fiskestedet. Det hemmer denne Gjerning, og det har ogsaa hemmet Seiladsen betydeligt. For en Del Aar siden have Landboerne sat sig imod en Gjemmemgravning; nu er det netop dem, der søge om den, og hvorfor? Ja, det er, fordi Udløbets Forlængelse har, som jeg før bemærkede, forringet, ja aldeles ophævet Faldet, saaledes at det ingen Virkning har, og har derover forarsaget en Opstemning af Ringkjøbing Fjord, saaledes at Vandet ikke kan Løbe bort fra de tilstøbende meget fladt beliggende Eiendomme. Draining er der ikke Tale om ved disse Eiendomme omkring Ringkjøbing Fjord, fordi de have saa ringe Fald og ere saa flade. Men de have dog tidligere kunnet faae Vandet ud ved at aabne Grøfter. Nu er derimod Vandet i de senere Aar taget til i den Grad, at deres Auling baade af Enge og Agerland er taget saaledes af, at der nu kun avles en Tredelel mod, hvad der avledes før. Jeg har med egne Dine set, hvorledes Vandstanden midt om Sommeren paa en ellers tør Lid har været ubetydeligt formindsket i disse Afledningsgrøfter, og det er mange, ja flere Hundrede Tønder Land, der paa denne Maade lide Skade, og Beboerne faae jo intet Udslag i deres Statter, fordi deres Indtægt bliver formindsket. Der gives Eiendomme, som have meget høje Tæfter, ja der gives endogsaa i Skjernaadalen Enge, som nu ere forvandlede til Søer, og som tidligere have været ansete for de bedste Enge. Det er navnlig paa den sydlige Side af Skjernaa, at disse Enge have været anerkjendte for at være de bedste, og der findes nu der ikke

saa saa Indsøer, som ikke kunne faas tørre, da de ikke kunne faae Afløb for Vandet. Der er en Ting, som jeg ikke rigtig kan forstaa i den ærede Vandbygningsdirektørs Udtalelse, nemlig den, at det skulde ligesaameget bero paa Skjernaadalens Løb og Forfatning, at de ikke kunne faae Vandet bort fra deres Enge, som paa Nyminddegabs flette Tilstand; thi det er jo faktisk, at man i Skjernaadalen maa danne Dæmninger og Aar for Aar forhøje dem paa begge Sider af Aaløbet — for at det ikke skal forvandle flere af Skjernaadalens Enge til Søer — for at man kan lede det tilløbende Vand ud i Ringkjøbing Fjord. Naar nu Afløbet var godt ved Ummundingen i Fjorden, og Udløbet ved Nyminddegab ikke forarsagede Opstemning af Fjorden, saa vilde der være et bedre Afløb ogsaa for Aaen, og saa vilde Aaens Vand ogsaa kunne bortføre det, som mulig nu afsætter sig og forarsager, hvad den ærede Minister ogsaa bemærkede igaar, at der trænges til en Oprensning i Aaen. At der trænges til en Oprensning nu, tror jeg ligger for en Del i, at Vandet ved Udløbet af Ringkjøbing Fjord opstemmes og standser Aaens Løb og derved forhindrer, at Vandet i Aaen kan bortføre disse Ting, som nu afsætter sig paa Bunden. Jeg skal bemærke, at i disse smaa Indsøer, hvor der før var frugtbare Enge, er Vandets Overflade lavere, end den er i selve Skjernaaen. Det er nu et mærkeligt Tilfælde, og jeg skal gjøre opmærksom paa det, da jeg har talt med Folk derom paa Stedet; de frygte for, at de, naae Vandet skulde strømme over i Aaen og siden bryde over disse Dæmninger, ikke vilde de kunne faae Vandet bort om Sommeren. Nu kan det, naar de sørge for, at det tilløbende Vand ikke kommer ind i disse smaa Søer, fordampe, og da avles der Noget; men en Kjendsgjerning er det, at da Mairiklen ansattes i Skjernaadalen, fandt man det passende at give nogle af disse Enge, hvor man nu seiler og stanger Aal, den højeste Tæft. Der er endnu en Ting, jeg skal pege paa, nemlig den, at vi have en Domæne liggende i Ringkjøbing Fjord. Denne Domæne iudbringer aarligt 16—17,000 Kr. i Nettoindtægt. Er det ikke rigtigt? (L. h. Nielsen: Jo.) Denne Indtægt aftager ogsaa. Jeg har reist over Lipperne for at se dem. Der var man især med for Statens Regning naturligvis at anlægge en Vej. Paa Grund af, at Vandet i Ringkjøbing Fjord stadig har hævet sig, har man været nødt til at danne indgrøftede og ophøjede Veie over Lipperne; thi ellers var det umuligt at færdes der. Græsset paa Lipperne bliver ringere, og der er smaa Indsøer ogsaa paa disse Lipper, og alt dette er forarsaget ved den høiere Vandstand i Ringkjøbing Fjord, og det vil bevirke mere og mere efter de Erfaringer, man har gjort i de senere Aar, at Høet vil blive daarligere, og følgelig fletterne betalt; endvidere formindskes ogsaa Mængden paa Grund af de mange smaa Indsøer, som den høie